

rat a fons amb bombes i canonades en el nord de Finisterre i Golf de Gascunya.

En les oficines de la casa naviera Sota i Aznar s'ha rebut un cablegrama del capità del «Or-Mendi» comunicant que aquest vaixell fou torpedejat el dimarts per un submarí alemany a 54 milles al sud-oest de Sisar.

El seu tripulants foren recollits pel vaixell anglès «Natchera», el qual els va conduir a Plymouth.

L'«Or-Mendi» havia sortit el dia 8 d'Alghes, acompanyat amb carregament de mineral de ferro.

Després de l'arribada, i s'aplicarà a les tasques de major importància en sentit progressiu.

Tercer. La diferència de recaudació per aquests drets extraordinaris es destinarà a fins benèfics, descomptant una considerable quantitat per al Montepio de ferroviaris.

Aquest matí s'ha reunit la Junta de Transports terrestres, tractant-se, entre altres assumptes, del terme mínim del transport.

S'ha convingut en facilitar vapors en la quantitat necessària per a proveir de carbó a les fàbriques de gas.

També s'ha tractat de les limitacions de la facturació, acordant proposar al ministre que dicti disposicions en aquesta matèria per a regularitzar el tràfic.

Els transports marítims

Ahí a la tarda es reüní la Junta de Transports marítims, sota la presidència del senyor D'Angelo, a l'objecte d'estudiar la part de la llei de subsistències que afecta els serveis de la marina mercant.

El Concili de Foment

Presidit pel senyor Arias de Miran, es reüní ahir al matí el Concili Superior de Foment.

Es donà lectura d'una comunicació de la Direcció de Comerç relativa a la implantació de bases comercials a Canaries.

S'ha acordat la renovació dels vocals electius del dit Concili.

Després s'examinaren alguns comptes de Concilis provincials de Foment així com algunes notícies relacionades amb les vies pecuàries i altres qüestions d'interès per foment de l'agricultura, indústria i comerç.

L'Exposició de

Indústries elèctriques

La comissió de l'Exposició d'Indústries elèctriques que ha arribat de Barcelona visita al marqués de Comillas i li pregà que retirés la dimissió del càrrec de comissari regi.

El marqués de Comillas exposà les raons que l'obliguen a insistir en la seva actitud.

De Cáceres

El president del Consell de ministres ha sortit en les primeres hores del matí, acompanyant el rei a una càceres a La Ventorrilla.

El comte de Romanones es proposava estar de tornada cap al tard.

De Governació

El senyor Ruiz Giménez no ha assistit aquest matí al seu despatx oficial.

El subsecretari de Governació ha anunciat que des d'aquesta nit es facilitarà a Governació els acords que diàriament adopti la Junta Central de subsistències.

La Junta de Subsistències

Al ministeri d'Hisenda ha tornat a reunir-se aquest matí el Comitè executiu de la Junta de Subsistències, per a ultimar alguns extrems del reglament que aquesta tarda serà llegit en el Congrés al president del Consell i al ministre d'Hisenda perquè en el ple que aquesta nit celebrerà la Junta pugui quedar acabat l'esmentat reglament.

Els pellaires

Una comissió d'indústries curtidors de tot Espanya ha visitat al ministre d'Hisenda per a interessar-li algunes qüestions relacionades amb la esmentada indústria i la Hisenda pública.

Els latifundis

«El Liberal» publica un extensíssim article del senyor Azcarate, advocat a la divisió dels latifundis, do-

nant-se als treballadors en arrendament, en cens o en vida, com ja han fet alguns propietaris d'Extremadura i Andalusia.

La Exposició de Barcelona

Han arribat els senyors Pich, comissari de l'Exposició de Barcelona, comte de Lavern i Mir i Miró, de comitè de la mateixa; Janer, secretari de l'Exposició, i Cambó.

A l'estació els esperaven els senyors Lerroux, marqués d'Olerdola, Ferrer i Bàrbara i Aguiló.

La impressió respecte de la retirada de la dimissió del marqués de Comillas, és pessimista, no solament per haver-lo deixat el Govern sense defensa sinó per la conducta del Govern respecte de l'Exposició, sobre tot en quant a la paga de la subvenció que'l senyor Alba entreté sense motiu que la justifiqui.

En Maura

S'assegura que'l senyor Maura intervindrà en els debats del Congrés.

Si no ha parlat ja és per l'afonia que pateix, però ho farà així que's posi millor.

Les Corts

SENAT

Comença la sessió a l'hora de costum presidint el senyor Garcia Prieto.

S'entra en l'ordre del dia i s'admeten els dictaments de la comissió mixta en els projectes de llei referents a les càrregues de justícia i obvisions dels empleats de Duanes.

En votació definitiva és aprovat el projecte que reforma l'article 21 de la llei de cases barates.

S'aproven els dos articles novament redactats que quedaren pendents ahir del projecte de llei referent al monopoli de mistos.

El senyor RENGIFO apoya una proposició de llei per la qual se declara d'utilitat pública el port d'Orio i es cedeix a l'Ajuntament de Deva alguns terrenys.

Se posa a discussió el projecte de llei referent a les mines de Almadén.

El senyor LUACES apoya un vot particular.

El ministre d'Hisenda li contesta dient que no tindrà inconvenient en acceptar algunes observacions.

El senyor TORMO fa observacions i queda aprovat l'article amb algunes modificacions proposades pel senyor Luaces.

Se reanua el debat de les retormes militars i sense discussió s'aprova la base tercera, novament redactada.

El senyor AMAT consumeix un torn contra la totalitat de la base quinta.

El senyor RETORTILLO contesta al senyor Amat en nom de la comissió. Diu que molts dels observacions que ha fet el senyor Amat no poden consignar-se en una llei.

No rebutjades varies esmenes del senyor Maestre i una del senyor Izquierdo que ha sigut defensada per l'autor.

L'arquibisbe de TARRAGONA defensa un altre esmena demanant que's permeti contraure matrimoni als soldats.

Queda aprovada la base cinquena, projecte.

Seguidament se sospèn el debat i s'aixeca la sessió.

CONGRES

Sobre la sessió a les 3'45, amb poca concurrència en escons i tribunes i trobant-se al banc blau el ministre de Gracia i Justícia.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Varis diputats fan algun preg o pregunta d'escas interès.

Ordre del dia.—Continua la discussió del pressupost extraordinari de Foment.

Davant d'aquest anunci els conservadors prorrompen en protestes i alguns inicien la seva retirada del saló, però el senyor Domínguez Pascual els conté, n que insisteix en que es deixi parlar al senyor Albarrán.

Com el president, per la seva part, insisteix també en mantenir el seu criteri, apoiat pels aplaudiments d'una part de la majoria, entre aquesta i els conservadors es creuen fortes frases.

Es concedeix la paraula al senyor VENTOSA per a rectificar, i aquest per maneix uns moments indecis. Per fi, quant s'ha acabat l'escàndol manifestant que ell creu que havia de concedir-se la paraula al senyor Albarrán, perquè indubtablement ha estat al·ludit i no és possible distingir entre discursos pronunciats a l'hora de pres i en l'hora de sessió.

En vista de que el president insisteix en sa conducta i els conservadors cedeixen, el senyor VENTOSA passa a rectificar.

Recull les principals manifestacions que ahir feu el ministre de Foment.

Diu que aqueixa xifra de 1.073 milions maneja per alucinar el país, és una ficció, un engany. No és cert que segons aquest pressupost es vagin a posar en comunicació 4.000 pobles.

El col·locar xifres per a camins i obres hidràuliques amb destí a pobles que no han fet cap oferta és un altre engany.

Res en conseqüència en regadiu sense que abans no es facin obres complementaries per a les quals no s'ha fet cap estudi ni es presenten aple plànols. Tampoc es conseqüeix lo que el ministre diu d'atendre a la conservació de les carreteres, puix la dotació que per això es fixa és menor a la or-

dinaria i resultà que dintre d'uns anys ens trobarem en el mateix cas que ara abans de començar a fer cap reparació.

El diner que ara s'invertirà, serà dinar llançat.

Creu que hi ha desordre en els altres capítols pel que respecta a agricultura, ensenyança tècnica i repoblació forestal.

El problema no es resol sols amb subvenció on els enginyers que estan fent els treballs.

El ministre de FOMENT rectifica i diu que's reserva contestar al senyor VENTOSA per a quan parli al final del debat.

El senyor ALCARAZ intervé, defensant al còs d'enginyers agrònoms.

El marqués de la FRONTERA intervé també, sotscrint molts arguments dels exposats pels senyors Llorente i VENTOSA.

Pel camí que portem—diu—el plan de reconstitució serà la nostra ruina.

Amb aqueixos 1.073 milions, amb el gastó que representen els terrocris secundaris i amb el problema de les subsistències, s'obra camí al desbaratament. Anem a un caos del qual sobrevindrà la bancarrota.

El senyor JORRO intervé per a alusions.

S'acorda prorrogar la sessió per menys de dues hores.

El ministre de FOMENT fa resum del debat. Manté el seu criteri de que el plan d'obres és indispensable i urgent.

Refusa el calificatiu d'insincer que li ha aplicat el senyor VENTOSA.

Existeix la necessitat—diu—d'efectuar les obres per a solucionar la crisi del treball. Anem a calmar la tam i a preparar-nos per a l'hora de la pau. (Aplaudiments de la majoria.)

El marqués de FIGUEROA diu que res té que rectificar.

El president toca fortament la campaneta i fa observar que abans que el marqués de Figueroa té que rectificar el senyor Llorente.

El senyor LLORENTE rectifica i diu: El ministre no ha contestat als principals arguments meus. Parlava sa senyoria més que res de la política hidràulica i jo temo que ens ofeguem. (Rialles.)

El ministre de FOMENT: He recollit els arguments principals dels discursos de la senyoria, prescindint de pormenors i detalls.

El senyor LLORENTE: Són coses essencials.

El marqués de FIGUEROA rectifica.

El senyor VENTOSA rectifica també i pregunta concretament en quin Pressupost es consignen els centenars de milions precisos per a atendre al problema ferroviari.

El senyor JORRO rectifica: Diu que el ministre no ha contestat al seu discurs.

El ministre de FOMENT el rectifica.

En votació nominal, demanada pels republicans i regionalistes, és rebutjat el vot particular del senyor Llorente per 107 vots contra 49.

Votaren contra el Govern totes les minories.

El senyor VENTOSA apoya l'esmena que's refereix a l'inclusió de quantitats en el pressupost extraordinari per a anyallats.

El senyor AZZATI diu que parlar per son compte. Si l'obra del ministre no és eficaç—anyadeix—tampoc ho és la que realitzem les oposicions. Si la obra del senyor Gasset és dolenta, la nostra és pitjor. (Assentiment en la majoria.)

He votat amb les minories contra el Govern, però m'assalta aquest dubte i llealment l'exposo.

El senyor PEDREGAL diu que la qüestió que ha plantejat el senyor VENTOSA és importantíssima i creu que no va a quedar resolta avui. El fons de l'assumpte és la confiança que el Govern reclama de la Cambra.

Se tracta d'una autorització per a deu anys, que no pot tenir el Govern pel sol vot de la majoria.

El senyor ESPADA diu que la minoria conservadora és oposada al pressupost extraordinari i que no's pot imposar la fixació de consignació a Govern i Parlaments futurs.

Coincideix amb el senyor Pedregal en l'importància del punt de que's tracta.

El marqués de FIGUEROA diu que no pot resoldre's aquesta tarda una qüestió tan important, però que no pot seguir el debat. Prega que's suspengui.

El senyor LLORENTE: Deu suspèn-dre's el debat en aquest moment, puix no estan en la Cambra els queix de minories.

No hi ha obstrucció. Les minories han coincidit sense posar-se d'acord.

El senyor ARAGON: La majoria no s'imposa per la força, sinó per persuació. (Rumors.)

El senyor SENANTE: Creu que el plan de Foment és inacceptable.

El senyor CHAPARRIETA: Molt reconeguts! (Cops de campana de la presidència.)

El senyor SENANTE: Reconec la perseverança del senyor Gasset, però el plan no's pot acceptar.

El ministre de FOMENT confirma el criteri del Govern favorable a les consignacions per a deu anys. Diu que en qualsevol substa vulgar passa el mateix, encara que el pla sigui menys curt.

No hi ha que sentir pudor ni escrúpuls de que s'engenen les facultats del Parlament i dels Governos futurs. No's

tracta de res insòlit. (Rumors, interrupcions, cops de campana).

El president adverteix al senyor Gasset que està per a acabar el pla de pròrroga de les hores de sessió.

(Entra a la Cambra el ministre de Hisenda).

El ministre de FOMENT segueix explicant el seu criteri i parla novament del poder.

El senyor VENTOSA: Part d'aquest poder ho ha degut tindre el govern plantejant la qüestió de confiança.

El ministre de FOMENT: S. S. ha parlat aquí de mixtificaciones i insinceritats i no tenia dret a n' això. Després de lo dit per S. S., jo tinc dret de parlar d'aquest modo.

Se sospèn el debat i s'aixeca la sessió.

Darrera hora

De Barcelona

El miting de Badalona

Amb un entusiasme indescriptible es celebrà ahir, a Badalona, l'anunci miting municipalista en el que el regidor de la majoria republicana d'aquell Ajuntament, bon amic nostre, explicaren detalladament la llur gestió administrativa que's elements de dreta voldrien entorpir.

En l'espaiós teatre «Picard», on tingué lloc aquest acte, no's podia donar un pas a causa de l'enorme concurrència que assistí a escoltar als seus digníssims i veritables representants en el municipi i que amb continuats picaments de mans ratificava la seva confiança en ells.

El regidor Costa fou qui parlà en primer terme, ocupant-se amb deteniment, en son discurs, de l'arbitri sobre motors que no ha pogut prosperar, en perjudici de les classes humils, mercès a la sorda i baixa oposició dels regionalistes.

La qüestió de la «Casa Amparo» la tractà a b força competència el regidor Francisco Estruch, el qual fuetjà de valent la vergonyosa compra de l'edifici que actualment ocupa l'esmentada Casa.

En Padrós Vidal remarcà el ca àter partidista que la gent de dreta han donat a l'administració del llegat Roca i Pi.

Els regidors Sió i Martí s'ocuparen dels assumptes generals del municipi, deturant-se el primer, d'un modo especial en la part econòmica dels interessos.

El president de l'acte, En Baldoer Sanmartín, resumí els parlaments. Ses darreres paraules s'enllaçaren amb la xardorosa ovació que finalitzà d'una bella manera aquest importantíssim acte del qual els badalonins ne tindran un record inesborrable.

A l'Ateneu Barceloní

Ahir nit tingué lloc l'inaugural de curs de la nostra primera societat cultural.

Després de llegida la memoria del curs anterior pel secretari senyor Girona, el Dr. don Josep Maria Roca pronuncià una hermosíssima conferència sadollada de belles i nobles frases d'amor a la llengua catalana.

El treball eruditíssim, eloqüent, de l'il·lustre president de l'Ateneu fou llargament aplaudit pel públic que omplena la sala d'actes.

El senyor Roca anatematitzà els vicis de llenguatge i feu un estudi profund de l'evolució de l'idioma citant nombrosos texts legals de totes les èpoques, i e tonant un entusiasta cantic a la força de la rassa i de nostre llenguatge immortal.

A l'important acte, que acaba a mitja nit assistiren nombroses representacions d'entitats culturals, seguint també de remarcar la presència de En Angel Guimerà així com la dels senyors Domenech i Montaner, Casades, Paol, Casaponce etc.

En representació de l'Universitat i assistí el Dr. Segalà i el de l'Ajuntament el senyor Jover.

En una propera edició publicarem alguns fragments de l'excelent discurs del Dr. Josep Maria Roca.

D'Espanya

Concili de ministres

Es reüní el Concili de ministres en el Congrés. A les nou acaba la reunió i sortí del despatx dels ministres el senyor Alba. Els demés concellers quedaren reunits.

Ens dipuè el ministre d'Hisenda: Havem despatxat variis assumptes i parlarem de la qüestió de les subsistències, donant jo compte de la Junta i del comitè permanent. Espera el Govern que la labor de dita Junta sigui feconda.

També és natural que n'aqueixa Junta ni cap altra pugui resoldre els casos que no tenen solució de moment en cap país i no podem negar que a Espanya estem inhiuts per la guerra.

El Govern funda ses esperances en l'aplicació de la llei per la Junta de Subsistències.

El ministre han estat conformes en que el Govern dongui son apoio a la Junta sense regatejos de cap especie.

El comte de Romanones ens informà de la visita que li feu el comitè de l'Exposició d'Indústries Elèctriques de Barcelona i de les peticions que formula.

Els periodistes enteraren al senyor Alba de la qüestió que plantejaren les minories en el saló de sessions.

De l'estranger

COMUNICAT OFICIAL FRANCÉS

DE LES ONZE D'ANIT

PARIS (Torre Eiffel) 17, a les 11

Al N. del Somme, a la regió de Salisyel, hi hagué lluites d'artilleria bastant violentes.

No's senyala cap aconecement d'importancia al restant del front.

AVIACIO.—El capità aviador Beauchamp sortí aquest matí, a les vuit, del camp d'aviació, dirigit-se cap a Munich.

Al mitedia, arribà a aquesta ciutat i tih va-bombes damunt l'estació, en creença ia del bombardeig de la ciutat oheria d'Amieus electuat pels alemanys, durant aqueixos darrers dies.

L'aviador aterritzà després a Santa Donna di Flavie (Italia) a 20 kilòmetres al N. de Venecia, després d'haver travessat els Alps, cobrint així una distancia de 800 kilòmetres.

Avis d'Administració

Preguem als nostres subscriptors de fora de Barcelona que no estiguin al corrent en el pagament de les seves subscripcions, que envien l'import dels seus descoberts a aquesta Administració, lo abans possible per a que puguin seguir rebent el diari amb tota regularitat.

Diversions públiques

Teatres

Gran Teatre del Liceu

Avui, dissabte, Novena d'abonament i preluvi, A dos quarts de nou en punt, i PAULIACI, per la senyora Rosa i els senyors Elias, Battistini (el qual cantarà la part de «Silvio») i Bonini. Primera representació de MARUXA, amb assistència dels seus autors, En J. Lluís P. Frutos i el mestre Vives, cantada per les senyoretes Nietto i Ross i els senyors Marescoti, Battistini i Pini-Corsi.

Demà, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre en punt, 43 d'abonament i preluvi, Tercera d'abonament a tardes, i PAULIACI i MARUXA, amb el mateix repart.

TEATRE CATALÀ ROMEO

RICARD PUGA.—Avui, a dos quarts de deu, MENTIR A TIEMPO I LA GOBERNADORA.

TEATRE TIVOLI

Avui, dissabte, a un quart de set, vermouth popular. Entrada, 30 céntims. Regalades les localitats. Primer. «Gigantes i cabezudos». Segon. «L'emigrant». Tercer. EMILIA BENITO. Quart. «Fox-Trot». Nit, a un quart de deu. Primer. «Mi hermanito». Segon. «El sombro de Damasco». Tercer. EMILIA BENITO.—Entrada, 60 céntims.

TEATRE DE NOVELTATS

FRANCISCO MORANO

Avui, nit, a dos quarts de deu. El drama, en quatre actes, arreglat de l'anglès, per En Alexandre P. Maristany.

EL REY DEL ACERO

Immense trionf de A. Villegas i F. Morano.—Demà, tarda i nit, EL REY DEL ACERO.

GRAN TEATRE ESPANYOL

Avui, nit, a dos quarts de deu. Primer, EL COSINET. El grandí exit TORNEM-HI... QUE NO HA ESTAT RES. Sugestius desahabils.—Demà, tarda i nit, TORNEM-HI... QUE NO HA ESTAT RES.—Es despatxa a complaudiu.

TEATRE APOL

Avui, dissabte, a un quart de deu. Aconecement teatral. Entrada de l'interessantíssim drama passional, en set actes, de l'autor de LA MUJER ADULTERA I LOS TRES MOSQUETEROS, E. G. Soler.

Magdalena la martir de amor

amb decorat exples.—Demà, diumenge, a dos quarts de deu, MAGDALENA LA MARTIR DE AMOR.

Teatre Poliorama

Compagnia LARRA-LOPEZ ALONSO

Avui, dissabte, tarda, a les quatre, EL PRIMO TROCOLO.—Nit, a dos quarts de deu: LA SUERTE

CASA BASTIDA

18-Passeig de Gracia-18

Gran Sastrería Nord-americana

Grans rebaixes, preus de guerra i treball pels nostres obrers

Trajos i Abries amb panyos de gran xie i tall anglès, a 15, 25, 35 i 45 pessetes els més superiors
Sense molts esforços pecuniaris pot vostè presentar-se l'home més el·legant

TORNEM EL CANVI EN OR AL COMPRADOR
Regalem un xalet amb 10,000 pams de terreny al comprador

PREUS DE VARIS ARTICLES

Gorres.	.	.	.	.	.	a	0'60	i	1'45	pessetes.	Camises amb coll i punys	.	.	.	.	.	.	"	1'45	i	2'95	pessetes.
Borrets.	.	.	.	.	.	"	2'95	i	4'95	"	Colls	.	.	.	.	.	.	"	0'25	i	0'50	"
Sabates	.	.	.	.	.	"	10'95	i	11'95	"	Caleçotets	.	.	.	.	.	.	"	1'95	i	2'95	"
Guants.	.	.	.	.	.	"	1'45	i	2'95	"	Pijames	.	.	.	.	.	.	"	4'95	i	7'95	"
Corbates.	.	.	.	.	.	"	0'10	i	0'95	"	Ermites	.	.	.	.	.	.	"	2'95	i	4'95	"
Camisetes punt anglès	.	.	.	.	.	"	1'95	i	2'95	"	Pantalons	.	.	.	.	.	.	"	3'95	i	9'95	"
Mitxons	.	.	.	.	.	"	0'40	i	0'50	"	Elàstics i lliga-cames	.	.	.	.	.	.	"	0'50	i	0'75	"

PERFUMERIA: Ampolles d'un litre Colonia, Violeta i Quina, a 1'95 pessetes
Impermeables anglesos des de 25 pessetes

:: Envii 0'30 pessetes i rebrà un el·legant catàleg, un centímetre i un sistema especial que li permetrà pendre's vostè mateix les mides ::